

komea, mutta hänen silmissään oli julma kiilto, josta Eurydike ei pitänyt. Miehellä oli selässään jousi ja nuolia ja hän pysähtyi nähdessään tytön siinä seisomassa.

”Olen kuullut puhuttavan Traakian metsien nymfeistä, mutta sinä olet ensimmäinen koskaan näkemäni”, mies sanoi. ”Kaikki mitä ihmiset sanovat heidän kauneudesta on totta mikäli sinä olet yksi heistä.”

Eurydike ei ollut turhamainen eikä mielellään kuullut moista imartelua muukalaisen suusta. ”Minä kiitän sinua, hyvä herra”, hän sanoi, ”mutta jatka matkaasi, en halua että minua häiritään.”

”Kaunis voit olla, mutta on sinulla terävä kieli”, muukalainen sanoi. ”Jos haluat päästä minusta eroon, sano mihin suuntaan minun väijymäni kauris meni. Sinä varmaan näit, sillä se tuli tätä kautta.”

Eurydike pudisti päätään. ”Ei, herra”, hän sanoi, ”sitä en voi sinulle sanoa. Se oli liian sievä kuolemaan.”

Mies rypisti otsaansa sanoen: ”Saatat olla metsänneito, mutta kauneinkaan metsänneito ei saa uhmata jumalaa! Käsken sinua sanomaan sen.”

Eurydike pudisti itsepintaisesti päätään. ”Voit olla jumala, vaikka epäilenkin sitä, sillä jos olisit jumala et käyttäytyisi noin karkeasti. Ja puhu minulle siivosti, sillä aviomieheni on kuninkaan poika eikä suhtaudu ystävällisesti kehenkään, joka ei kunnioita hänen vaimoiaan.”

Muukalainen nakkasi päänsä takakenoon ja nauroi. ”Orfeuksen, runoilijan ja laulajan vaimo!” hän huudahti. ”Olen kuullut, että miehesi rakastaa enemmän soittoa kuin taistelua. Uhkaatko sinä minua *hänellä*? Sinä et ilmeisesti tiedä kuka minä olen.”

”En, herra”, Eurydike sanoi tynnosti, vaikka ei ollut tyyni. ”En tiedä enkä haluakaan tietää.”

”Ehkäpä vähän nöyryytät ylpeätä mieltäsi. Minä olen Aristaios, metsästyksen jumala.”

”Sitten sinun pitäisi olla lempeämpi”, Eurydike vastasi, ”sillä eikö sinun oma äitisi ollut nymfi Kyrene? Olen kuullut kuinka Apollon ryösti hänet ja Kyrene synnytti tälle pojan.”

”Lempeä? Kyllä, äitini oli lempeä. Mutta minä opinkin isältäni ottamaan mitä haluan ja milloin haluan.” Muukalainen piti tauon ja lisäsi sitten: ”Tule tänne! Tahdon suudelman Orfeuksen vaimolta! Sittenpä näemme uskaltaako hän uhmata minua!” Aristaios astui lähemmäksi, ja Eurydike käännähti kauhuis-

saan pakoon.

Hän juoksi nopeasti puiden lomitse mutkittellen. Matalalla olevat oksat pyyhkivät hänen kasvojaan ja siellä missä puita oli harvemmassa piikkipensaat repivät hänen tunikaansa aivan kuin pidätelläkseen häntä. Mutta metsästäjän elämä oli tehnyt Aristaioksesta hyvän urheilijan ja hän juoksi yhtä nopeasti kuin Eurydike syöksyen tiheiköiden läpi kuin haavoittunut villikarju. Eurydike saattoi kuulla hänen tulevan takanaan. Kerran Eurydike kompastui ja luuli kaatuvansa, mutta saavutti tasapainon ja jatkoi juoksuaan. Hänen äänensä kiiri metsässä kun hän huusi epätoivoissaan apua, mutta ketään ei ollut kuulemassa.

Takaa-ajo jatkui poikki sammaleisten aukoiden ja puolittain piilossa olevien purojen, missä kalat uivat törmän varjossa mistään piittaamatta. Eurydiken sydän jyskytti, mutta vihdoin hän näytti loittonevan takaa-ajajastaan. Maaston alkaessa kohota ja puuston muuttuessa harvemmaksi vaimenivat Aristaioksen askelten äänet.

Sitten Eurydike kompuroi auringonpaisteeseen kivikkoiselle aukiolle. Hän ei voinut olla varma pakoon pääsemisestään, vaan nousi yhä rinnettä ylös, kunnes hän heittäytyi lopen uupuneena tasaiselle kalliolle.

Eurydike ei enää nähnyt Aristaiosta, ja jonkin ajan kuluttua hän nukahti kuumaan auringonpaisteeseen. Koko maailma tuntui rauhan ja uneliaisuuden tyysijalta. Äkkiä näkyviin ilmestyi toinenkin auringonpaisteeseen mieltynyt – tappava kyy, joka asusti Eurydiken lepopaikkaa ympäröivässä kivikossa. Se liukui hitaasti kallion vierellä lämmintä maata myöten. Sen tultua Eurydiken lähelle tämä liikahti ja käännähti. Hänen toinen jalkansa sulki nyt käärmeeltä tien. Käärme sihi käpertyen kiemuraksi ja kohotti päänsä iskeäkseen. Sen hampaat upposivat syvälle levittäen myrkkyyään, mutta Eurydike ei herännyt. Mehiläinen surisi laiskasti ohi ja meni menojaan. Sitten ei kuulunut mitään ääntä. Myrky oli tehnyt tehtävänsä.

Tuli yö, eikä Eurydike ollut vielääkään palannut palatsiin. Aluksi Orfeus ei ollut kovin huolissaan, eihän hänen vaimolleen voinut sattua mitään pahaa metsässä, missä tämä oli kuin kotonaan. Keskiyön aikaan etsintäjoukkoja lähetettiin kuitenkin haravoimaan ympäröivää maaseutua. Heidän huutonsa kaikuivat puiden lomassa ja metsässä lepatti soihtuja kuin virtulia. Vasta aamulla etsijät löysivät Eurydiken. Hänen ruumiinsa nostettiin köynnöskasveilla

sidotuista puunvesoista kyhätuille paareille, ja etsijät kantoivat hänet raskain sydämin takaisin palatsiin.

Orfeus oli onneton. Hänen isänsä koetti lohduttaa häntä mutta tuloksetta. Orfeus istui yksin soittaen lyyrallaan murheisia säveliä ja ajatteli vain rakastettuaan.

Aristaios oli kuitenkin ollut väärässä Orfeuksen suhteen. Tämä oli rohkea mies, paljon rohkeampi kuin useimmat muut, ja kenties epätoivoinen halu saada Eurydike takaisin lisäsi hänen rohkeuttaan. Hän näet päätti lähteä Manalaan ja noutaa vaimonsa takaisin maan päälle. Kaikki koettivat saada hänet lupumaan suunnitelmastaan. ”Sinun ei pidä edes hurjimmassa unissasikaan harkita menemistä sinne”, kuningas Oiagrus sanoi pojalleen. ”Kuolleet ovat kuolleita ja elävät eläviä. Olet mieletön kun kuvittelet voitasi muuttaa jumalan teitä. Manalaan menneet eivät voi koskaan palata.”

Silti Orfeus lähti matkaan lyyra olallaan ja mielessään ainoastaan Eurydike. Hän kulki maitse Joonianmereen rajoittuvaan Thesprotiaan. Hän oli kuullut, että sieltä, Aornumista, johti kapea käytävä kauas maan alle aina Styksin rantaan asti. Joki oli ainoa este itse Manalaan. Hän löysi käytävän ja laskeutui auringon valosta hämäämään. Kosteasta katosta tippui vettä ja rottia livahteli pimeisiin nurkkiin hänen edetessään rohkeasti. Vihdoin Styks oli hänen edessään. Lautturi Kharon istui veneessään odottamassa vainajia. Orfeus tiesi, ettei olisi helppo suostutella Kharonia ottamaan eläviä veneeseen, mutta soittonsa taikavoimaan luottaen hän näppäsi sävelen lyyrastaan. Venemiehen tuikeille kasvoille ilmestyi harvi-

nainen hymy. Hän nojautui istuimellaan taaksepäin ja hänen silmänsä painuivat umpeen, kun soitto ympäröi hänet ja sen ihmeelliset soinnut kaikuivat luolan seinistä. Aniharva olisi pystynyt vastustamaan sen viehätysvoimaa kovin pitkään, ja Kharon alistui täysin sen valtaan.

”En voi kieltää mitään sellaiselta joka osaa soittaa niin kuin sinä”, hän sanoi Orfeukselle. ”Vien sinut joen yli, vaikka joudunkin maksamaan siitä myöhemmin, kun isäntäni saa tietää mitä olen tehnyt.”

Toisella rannalla oli vartijakoira Kerberos, mutta Orfeuksen soitto tynnytti senkin.

Aikanaan Orfeus vietiin Manalan kuningattaren Persefonen eteen. Ennen kuin Orfeus puhui, hän soitti taas lyyraansa, ja vainajien varjot tungeksivat lähemmäksi kuullakseen hänen soittoaan. Orfeuksen tarina liikutti Persefonen sydäntä samoin kuin hänen soittonsaakin, ja Persefone suostui päästämään Eurydiken takaisin maan päälle. ”Mutta vain yhdellä ehdolla”, hän sanoi Orfeukselle. ”Jos sinä käännyt katsomaan häntä ennen kuin hän pääsee yläilmoille, on hänen palattava tänne ikuisiksi ajoiksi.”

Niin Eurydike tuotiin heidän luokseen ja hän ja Orfeus syleilivät toisiaan Persefonen katsellessa heitä. Pariskunta ylitti Styksin turvallisesti ja aloitti pitkän kiipeämisen käytävää pitkin maan pinnalle. Orfeus ei katsonut kertaakaan taaksensa, vaikka tunsikin suurta kiusausta varmistua siitä, että takaa kuuluvat askelet olivat hänen rakkaan puolisonsa eivätkä vain jokin varjojen juoni. He kiipesivät aina vain ylemmäksi kunnes edessä vihdoinkin näkyi päivänvaloa.

